

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18883

Aşağıdaki sorularımın *Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 23/10/2024

Öznur BARTIN
Hakkari Milletvekili

KYK yurtlarında kadın öğrencilerin yaşadığı güvenlik problemleri kadına yönelik şiddet, istismar, taciz konularında ayrı bir endişe yaratmaktadır. 5 Ocak 2020 yılında Tunceli Munzur Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü ikinci sınıf öğrencisi Gülistan Doku ortadan kaybolmuş 4 yıldır nerede olduğuna dair soru da hala cevaplandırılmamıştır. Doku'nun kaybindan bu yana üniversitedeki kadın öğrencilerin yaşadığı sorunlar hala devam etmektedir.

2019 yılında Koç Üniversitesi'nde bir kadına şiddet vakasının yönetim tarafından üstünün örtüldüğü öne sürülmüş, bir kadın öğrenciyi taciz edip şiddet uygulayan F.K.'nin faili olduğu başka şiddet ve taciz vakalarının ortaya çıktığı, daha sonra, F.K.'nin oyuncusu olduğu spor takımının antrenörü S.O.'nun ise darp edilen öğrenciyi tehdit ettiği ve antrenör hakkında idari işlem başlatılmadığı iddia edilmiş, üniversite yönetimi olayı ifşa ettiğini düşündüğü kadın öğrencilere karşı 'cadı avı' başlattığı, okul güvenliğince kadın öğrencilerin gün boyu izlendiği, kimliği belirlenemeyen ve okul mensubu olmadığı tahmin edilen bir kişinin, okul tarafından fişlenmiş ve daha önce bir cinsel taciz vakasını ifşa etmekten disiplin soruşturması geçirmiş bir kadın öğrencinin fotoğrafını çektiği, şahsın kimliği güvenlik ofisince belirlenemediği söylenmiş, yine iddiaya göre başka bir öğrenci ise güvenlik görevlilerince, dağıtılan bildiri hakkında bilgi almak isteğiyle güvenlik ofisine defalarca çağırıldığı, gitmeyi reddeden öğrencinin güvenlik görevlilerince taciz edildiği iddia edilmişti.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü 1'inci sınıf öğrencisi Rojin Kabaiş, kaldığı kamu yurdundan 27 Eylül akşamı çıktıktan sonra kaybolmuş, 18 gün sonra cenazesi Van Gölü Molla Kasım Mahallesi sahilinde bulunmuştu. Göl kenarına yanına su ve kek alarak çakıl taşı toplamaya giden Rojin'in şüpheli ölümü, "intihar" olarak lanse edilmiş ancak otopsi raporunda darp izlerine rastlanmıştır. Ayrıca Rojin Kabaiş'in kaybolmasında aileye geç bilgi verildiği ortaya çıkmıştır.

Koç Üniversitesi'nde kadın katliamlarına karşı protesto gerçekleştiren kadın öğrenciler erkek öğrenciler tarafından saldırıya uğramış hatta güvenlik güçleri saldıranları koruma gibi bir tavra bürünmüştür. Yine 19 Ekim 2024 tarihinde Ordu üniversitesinde okuyan 19 yaşındaki Fatma Akbaş yaşadığı istismarı sosyal medyadan duyurmak zorunda kalarak yardım çağrısında bulunmuştu. 2022 yılında taciz iddiaları ile gündeme gelen Munzur Üniversitesi hakkındaki

iddialar da güncelliğini korumaktadır. Geçtiğimiz günlerde öğretim görevlisi D.K'nin çok sayıda öğrenciyi sistematik olarak taciz ettiği yönündeki iddialar Munzur Üniversitesi'nde yaşanan tacizin sistematik olduğunu ortaya koymuştur.

Bütün bu veriler; kadın öğrencilerin okulda, yurtlarda ve sokaklarda can güvenliğinin olmadığını, yurtlardaki güvenlik sorunları kadınların her alanda tehdit altında olduğunu göstermektedir. Üniversite yurtlarının şehir merkezine uzak olması, öğrencilerinin kaldığı yurtların yerleşim yerlerindeki güvenlik sorunu, ulaşımdaki yetersizlik, kadınların yurtlara gidiş ve gelişleri sırasında maruz kaldıkları taciz, vb. durumlar çok ciddi güvenlik tehditleri oluşturmaktadır. Ulaşım noktasında belediyeceiliğin yetersizliği, ya sabah erken geç saatlerde ulaşımın sağlanması ya da hiç olmaması, yurt çevrelerindeki aydınlatmaların yeterli düzeyde olmaması, yurt çevrelerinde kim oldukları çok bilinmeyen, araçlarıyla yurt çevrelerinde dolaşıp öğrencileri tehdit edip korkutan, tacize varacak durumlar da yaşanmasına rağmen var olan şikayetlerin de bir karşılık bulmaması, öğrencilerin güvenliği için yeterli önlemler alınmaması, öğrenciler ve aileler açısından tedirginlik oluşturmakta, kadın öğrencilerin eğitimden uzak kalmalarına neden olmaktadır. Alınmayan önlemler sadece üniversitelerde değil, lise ve ortaokullarda da çeşitli barınma sorunlarının giderilememesi ve yerleşim alanlarının güvenlik sorunlarının çözülmemesi, her yaştan kadının can güvenliğini riske atmaktadır. Geçtiğimiz yıl yurtlarda yaşanan asansör kazaları, barınma, güvenlik sorunları, Türkiye'deki eğitim kurumlarında kalan kadınların "intihar" olarak sunulup kaybedilmesi veya katledilmesi vakaları, kazandığı halde binlerce öğrencinin kayıt yaptırmaması, gittiği şehri güvenli bulmadığı için geri dönmesi ya da barınma sorununu çözemediği için okula devam edememesi konusunda bu sayının daha çok kadın öğrencilerden oluşmasına neden olmaktadır. Bütün bunlar, kadınları eğitim ve öğretimden uzak tuttuğu gibi, ailelerin de çocuklarını başka şehre göndermesini zorlaştırmaktadır. Üniversitelerde kadın öğrencilerin yaşadığı bu sorunlar çoğunlukla intihar olarak yansıtılmakta intihar diye lanse edilen meselelerin, çoğu zaman bir kadın cinayeti vakası olduğu otopsi raporlarında yer alan darp ve istismar bulguları ile de ortaya konulmuştur.

Özellikle kiraların yüksek olması, barınma problemlerinin en önemli nedenlerinden birini oluşturmakta ve yurtlarda kapasitenin üzerinde öğrenci barındırılmasına neden olmaktadır. Güvenlik sorunlarının aşılabilmesi için, kadın öğrencilerin barınma sorununun çözülmesi, daha fazla güvenli yurt yapılması, belediyelerin bu yurtların altyapılarıyla, ışıklarıyla, yollarının güvenliğiyle ve toplu taşıma araçlarının yurtların en yakınına kadar gidebilecek şekilde düzenlenmesi, daha çok imza yöntemiyle kadınların giriş çıkış saatlerinin kontrol edilmesiyle 'makbul' ve kendilerine dayatılan yaşam biçimleriyle denetlemelere son verilmesi, bunun yerine tamamen öğrencilerin can güvenliğinin sağlanmasına yönelik tedbirlerin artırılması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınıza bağlı üniversitelerde ve KYK yurtlarında taciz, istismar vakalarına yönelik intikal eden şikayet sayısı kaçtır? Konuya ilişkin elinizde istatistiksel bir veri bulunmakta mıdır?
2. Bakanlığınızca bu şikayetlere karşı alınan tedbirler nelerdir? Şikâyet eden öğrencilerin koruma altına alınması için hangi prosedürler uygulanmaktadır?
3. Bakanlığınız bünyesinde şikayetlerin gizliliğine yönelik öğrencilere sunulan anonim şikayet kanalları bulunmakta mıdır?
4. Kurumunuza intikal eden şikayetler nasıl ele alınmıştır ve hangi sonuçlar çıkmıştır?
5. Bakanlığınıza bağlı üniversite kampüslerinin içinde ve yurtlarda taciz ve istismar vakalarının önlenmesine ilişkin alınan tedbirler nelerdir?
6. Üniversitelerde ve yurtlarda güvenlik önlemlerinin artırılması, yurt ve kampüs çevresinde aydınlatmaların çoğaltılması, ulaşım sorunlarının çözülmesine, yurtların fiziki koşullarının iyileştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?
7. Öğrencilerin barınma sorunun giderilmesi hususunda Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
8. Kadın öğrencilerin yaşadığı istismar, taciz veya kayıp vakalarında aile ve emniyet güçleri ile iletişime geçilmesi konusunda Bakanlığınızca nasıl bir yöntem izlenmektedir?
9. Yurt ve kampüs çevrelerinde kimi oldukları bilinmeyen, araçlarıyla yurt ve kampüs çevrelerinde dolaşıp öğrencileri tehdit edip korkutan, tacize varacak durumlara ilişkin Bakanlığınızca alınan önlemler bulunmakta mıdır? Bunlar nelerdir?
10. Yaşanan taciz, tehdit ve istismar vakalarında kurumunuza bağlı üniversiteler ve yurtlar bünyesinde hukuki ve psikolojik destek sağlayacak personel bulunmakta mıdır? Öğrencilere destek sağlayacak kuruluşlarla iş birliği yapılmakta mıdır?
11. Üniversite kampüslerinde ve yurtlarda yaşanan sorunlarla ilgili öğrenci temsilcileriyle bir iletişim, danışma ve dayanışma mekanizması bulunmakta mıdır?
12. Bakanlığınıza bağlı üniversite kampüslerinde, yurtlarda, ortaokul ve lise öğrencilerinin kaldığı yurt ve pansiyonlarda kadın-erkek fark etmeksizin cinsiyet eşitliği ve istismar konularında farkındalık eğitimleri düzenlenmekte midir?